

.....
MASTER OF LIBRARY & INFORMATION SCIENCE (CBCS-2018 COURSE)
M.Lib. & Inf. Sc. Sem-II : WINTER- 2022
SUBJECT : RESEARCH METHODOLOGY & STATISTICAL TECHNIQUES

Day : Monday

Time : 02:00 PM-05:00 PM

Date : 2/1/2023

W-20400-2022

Max. Marks : 60

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 What do you mean by 'research'? Explain the significance and objectives of research. (12)

OR

State the purpose, merits and limitations of historical research.

Q.2 Define various types of social research. Explain research process or steps in social research. (12)

OR

What is survey research? Explain the steps in Survey Research.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following: (12)

- a) Discuss the need and purpose of research design.
- b) Explain the meaning, definition and scope of sampling technique.
- c) Describe different methods of graphical presentation of data.

Q.4 Attempt **ANY TWO** of the following: (12)

- a) What is survey research? Discuss the objectives of survey.
- b) What is literature review? Explain the importance of literature review.
- c) Explain the importance of statistical methods in Library and Information Science (LIS) research.

Q.5 Write a short notes on **ANY THREE** of the following: (12)

- a) Characteristics of case study
- b) Content analysis
- c) Importance of questionnaire
- d) Interview: A data collection technique
- e) Limitations of Tabulation

* * *

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ संशोधन म्हणजे काय ? संशोधनाचे महत्त्व आणि उद्दीष्ट स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

ऐतिहासिक संशोधन पध्दतीचे उद्देश, गुण आणि मर्यादा स्पष्ट करा.

प्र.२ विविध प्रकारचे सामाजिक संशोधन स्पष्ट करा. सामाजिक संशोधनातील प्रक्रिया किंवा पायऱ्या वर्णन करा. (१२)

किंवा

सर्वेक्षण संशोधन म्हणजे काय ? सर्वेक्षण संशोधनातील पायऱ्या स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) संशोधन अहवालाची गरज आणि उद्देश याची चर्चा करा.
- ब) नमुना निवडीचा अर्थ, व्याख्या आणि व्याप्ती थोडक्यात स्पष्ट करा.
- क) तथ्य (डेटा) सादरीकरणाच्या आलेखीय पध्दतीचे विविध प्रकार वर्णन करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) सर्वेक्षण संशोधन म्हणजे काय ? सर्वेक्षणाच्या उद्दीष्टांची चर्चा करा.
- ब) साहित्य शोध म्हणजे काय ? साहित्य शोधाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- क) ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र (एलआयएस) संशोधनातील सांख्यिकीय पध्दतीचे महत्त्व सांगा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१२)

- अ) व्यष्टी अध्ययन पध्दतीची वैशिष्ट्ये
- ब) आशय विश्लेषण
- क) प्रश्नावलीचे महत्त्व
- ड) मुलाखत: तथ्य (डाटा) संकलन तंत्र
- इ) सारणीकरणाच्या मर्यादा
